

ҚОНУНИ ЇУМЇУРИИ ТУИКИСТОН

Дар бораи танзими давлатии фаъолияти тицоратии хорицй (Ахбори Мацлиси Олии ЇумЇурии Тоцикистон соли 1999, № 9, мод. 226)

Їамин Қонун асосцои танзими давлатии фаъолияти тицоратии хорицй, тартиби аз цониби ашхоси ватанй ва хорицй амалй намудани он, ҳуқуқцо, ўҳдадорихо ва масъулияти мақомоти давлатии ЇумЇурии Тоцикистонро дар соҳаи фаъолияти тицоратии хорицй муайян мекунад.

Моддаи 1. Їадафцои цамин Қонун

Їадафцои цамин Қонун цимояи мустақилияти иқтисодй, таъмини амнияти иқтисодии ЇумЇурии Тоцикистон, ҳавасмандкунии инкишофи иқтисодиёти цумЇурй ҳангоми ба амал баровардани фаъолияти тицоратии хорицй ва таъмини шароити гароиш (интегратсия)-и самараноки иқтисодиёти ЇумЇурии Тоцикистон бо иқтисодиёти цаҳонй ба ҳисоб меераванд.

Моддаи 2. Мафҳумцое, ки дар цамин Қонун истифода мешаванд

Дар цамин Қонун мафҳумцои зерин истифода мешаванд:

1) фаъолияти тицоратии хорицй - фаъолияти соҳибкорй дар бахши мубодилаи байналхалқии молцо, корцо, хизматцо, иттилоот, натицаҳои фаъолияти ақлонй, аз цумла ҳуқуқцои дахлнопазир ба онцо (моликияти ақлонй);

2) мол - ашё, маҳсулот ё ҳар гуна амволи манкул (хамчунин тамоми шаклцои энергия) аз цумла асьор ва сарватцои асьорй инчунин киштицои ҳавой ва киштицои дар дохил шинокунандаи ба амволи ғайриманкул шомилгардида, ки унсури фаъолияти тицоратии хорицй ҳисобида мешаванд. Васоити нақлиёт, ки ҳангоми ицрои шартномаи байналхалқии боркашонй истифода мешаванд, мол ба шумор намеравад;

3) хизматцо - фаъолияти соҳибкорй, ки ба таъмини талаботи ашхоси дигар равона шудааст, ба истиснои фаъолияти, ки дар асоси муносибатцои ҳуқуқии меҳнатй амалй мегардад;

4) содирот (экспорт) - аз қаламрави гумурукии ЇумЇурии Тоцикистон баровардани мол, хизматцо, натицаҳои фаъолияти ақлонию, бидуни ўҳдадории ворид намудани онцо ба ин қаламрав. Далели содирот (экспорт) дар лаҳзаи қаламрави гумурукии ЇумЇурии Тоцикистонро убур намудани мол, пешниҳоди хизматцо ва ҳуқуқ ба натицаҳои фаъолияти ақлони қайд карда мешавад. Нисбат ба молцои содиротй амалиёти тицоратии цудогона бе баровардан аз қаламрави гумурукии ЇумЇурии Тоцикистон ба хорица, аз цумла дар мавриди аз цониби шахси хорицй харидани молцо ва додани онцо ба шахси дигари ЇумЇурии Тоцикистон цихати коркард ва минбаъд содир кардани моли коркардашуда ба хорица баробар карда мешавад;

5) воридот (импорт) - ба қаламрави гумурукии ЇумЇурии Тоцикистон аз хорица ворид намудани мол, корцо, хизматцо, натицаҳои фаъолияти ақлонй, бидуни ўҳдадории содир намудани онцо аз ин қаламрав. Далели воридот (импорт) дар лаҳзаи қаламрави гумурукии ЇумЇурии Тоцикистонро убур намудани мол, қабули хизматцо ва ҳуқуқ ба натицаҳои фаъолияти ақлонй қайд карда мешавад;

6) иштирокчиёни ватании фаъолияти тицоратии хорицй - шахсони ҳуқуқии тибқи қонунцои ЇумЇурии Тоцикистон таъсисёфта, ки дар қаламрави он сукувати доими доранд, инчунин шахсони воқеие, ки дар қаламрави ЇумЇурии Тоцикистон макони зисти доими доранд ва ба сифати сохибкорони инфродй ба қайд гирифта шудаанд;

7) иштирокчиёни хорицйи фаъолияти тицоратии хорицй - шахсони ҳуқуқй ва ташкилотцои дигар шаклцои ҳуқуқй, ки қобилияти ҳуқуқй ва амалкунии шаҳрвандии онцо тибқи қонунгузории давлати хорицйе, ки онцо дар он таъсис дода шудаанд, муайян мегардад; шахсони воқеие, ки қобилияти ҳуқуқй ва амалкунии шаҳрвандии онцо тибқи қонунгузории давлати хорицй, ки шаҳрванди он ба шумор меераванд, муайян карда мешаванд ва шахсони бетабаият, ки қобилияти амалкунии шаҳрвандии онцо тибқи қонунгузории давлати хорицй, ки дар он цамин ашхос макони доимии зист доранд;

8) амнияти иқтисодй - ҳолати иқтисодиёт, ки сатци кофии мавцудияти ицтимой, сиёсй, мудофиавй ва пешрафти тадриции ЇумЇурии Тоцикистон, инчунин дахлнопазирй ва истиқлолияти манфиатцои иқтисодии онро нисбати эҳтимолияти таъсироту таҳдидцои берунаю дохили таъмин менамояд.

Моддаи 3. Қонунгузории ЇумЇурии Тоцикистон дар бораи фаъолияти тицоратии хорицй

Қонунгузории ЇумЇурии Тоцикистон дар бораи фаъолияти тицоратии хорицй бар пояи Конститутсияи (Сарқонуни) ЇумЇурии Тоцикистон асос ёфта, аз цамин Қонун, қонунцои дигари ЇумЇурии Тоцикистон, инчунин шартномаҳои байналхалқие, ки ЇумЇурии Тоцикистон эътироф намуздааст, иборат аст.

Моддаи 4. Принципцои асосии танзими давлатии фаъолияти тицоратии хорицй

Принципцои асосии танзими давлатии фаъолияти тицоратии хорицйи ЇумЇурии Тоцикистон инцоянд:

- ягонагии сиёсати тицоратии хорицй цамчун қисми таркибии сиёсати берунии ЇумЇурии Тоцикистон;
- ягонагии системаи танзими давлатии фаъолияти тицоратии хорицй ва назорат аз болои амалй гардидани он;
- бартарияти цораҳои иқтисодии танзими давлатии фаъолияти тицоратии хорицй;

- баробарҳуқуқи иштирокчиёни фаъолияти тиҷорати хориҷӣ;
- аз ҷониби давлат ҳимоя намудани ҳуқуқи манфиатҳои қонунии иштирокчиёни фаъолияти тиҷорати хориҷӣ;

Моддаи 5. Сиёсати тиҷорати хориҷии Ҷумҳурии Тоҷикистон

Муносибати Ҷумҳурии Тоҷикистон бо давлатҳои хориҷӣ дар соҳаи фаъолияти тиҷорати хориҷӣ дар асоси риояи меъёрҳои эътирофгардидаи ҳуқуқи байналхалқӣ ва ўҳдадорӣҳои аз шартномаҳои байналхалқии Ҷумҳурии Тоҷикистон бармеомада сохта мешаванд.

Бо мақсади гароиши иқтисодиёти Ҷумҳурии Тоҷикистон бо иқтисодиёти ҷаҳонӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон дар шартномаҳои байналхалқӣ дар бораи иттиҳоди гумрукӣ, тиҷорати озод ширкат меварзад, ки дар заминаҳои барқарор намудани қаламрави ягонаи гумрукии бидуни истифодаи чораҳои танзими гумрукию тарифӣ ва ғайритарифии тиҷорат миёни кишварҳои иштирокчӣ, ки дар минтақаҳои тиҷорати озод фаъолият мекунанд, поягузорӣ мешаванд.

Моддаи 6. Ваколатҳои мақомоти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи фаъолияти тиҷорати хориҷӣ

Ваколати Маҷлиси Оли:

- ба додугирифтӣ қарзи давлатӣ иҷозат медиҳад, ҳамчунин барои ёрии иқтисодӣ ба давлатҳои хориҷӣ, шахсони ҳуқуқи онҳо ва ташкилотҳои байналхалқӣ ризоият медиҳад.

Ваколатҳои Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон:

- таҳияи консепсия ва стратегияи инкишофи робитаҳои тиҷорати хориҷӣ ва принципҳои асосии сиёсати тиҷорати хориҷии Ҷумҳурии Тоҷикистон;

- таъмини амнияти иқтисодӣ, ҳимояи мустақилияти иқтисодӣ ва манфиатҳои иқтисодии Ҷумҳурии Тоҷикистон;

- андешидани тадбирҳои оид ба ҳифзи бозори дохилии Ҷумҳурии Тоҷикистон;

- танзими давлатии фаъолияти тиҷорати хориҷӣ, аз ҷумла танзими молиявӣ, тарифию гумрук ва ғайритарифӣ;

- муайян намудани сиёсат дар соҳаи сертификатсияи молҳо вобаста ба воридоту содироти онҳо;

- дар тамоми қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар намудани стандарту меъёрҳои ҳатмии бехатарӣ ва ё безарар барои инсон ҳангоми воридоти молҳо ва қоидаҳои назорати онҳо;

- муайян намудани тартиби воридот ва содироти маводи таҷзияшаванда, модаҳои захролудкунанда, тарканда, захрнок психотропӣ, маводи саҳттаъсиркунандаи муҳаддира, маводи фаъоли биологӣ (хуни донорӣ, қисмҳои дохилӣ ва дигар мавод), маводи фаъоли генетики (зиرواتҳои замбуруғҳо, бактерияҳои вирусӣ, маводи тухмии чорво ва инсон ва дигар мавод), чорво ва растаниҳои, ки хавфи маҳвшафӣ онҳоро таҳдид мекунад, инчунин қисмҳо ва маҳсули онҳо ва тартиби истифодаи онҳо;

- муайян намудани тартиби содироти навъҳои алоҳидаи молҳои хоми хусусияти муҳими стратеги дошта, ки бо иҷрои ўҳдадорӣҳои байналхалқии Ҷумҳурии Тоҷикистон алоқаманданд;

- муайян намудани тартиби воридот ва содироти металлҳои қиматбаҳо, сангҳои қиматбаҳо, маҳсулот аз онҳо, пораҳои металлҳо ва сангҳои қиматбаҳо, партовҳои коркарди онҳо ва пайвастиҳои химиявӣ, ки таркибашон дорои металлҳои қиматбаҳоанд, партовҳои хатарнок ва истифодаи он;

- чорӣ намудани маҳудияти миқдории содироту воридот мутобиқи қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон;

- муқаррар намудани нишондиҳандаҳои ҳисоботии омории фаъолияти тиҷорати хориҷӣ, ки дар тамоми қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳатмиянд;

- бастанӣ шартномаҳои байналхалқии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи робитаҳои иқтисодии хориҷӣ;

- иштирок дар фаъолияти ташкилотҳои иқтисодӣ ва илмӣ техникаи байналхалқӣ;

- таъсиси намоёндагиҳои тиҷорати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар хориҷа, инчунин намоёндагиҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон дар назди ташкилотҳои байналхалқии иқтисодию илмӣ-техникӣ;

- таъмини татбиқи сиёсати ягонаи давлатии фаъолияти тиҷорати хориҷӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ва амалӣ гардонидани чораҳои оид ба чорӣ намудани он;

- таҳияи ҳарсолаи барномаи инкишофи фаъолияти тиҷорати хориҷӣ;

- муайян намудани бузургии мизони тарифи гумрукӣ;

- таъмини амали системаи кафолат ва суғуртаи қарзҳои содиротӣ;

- ташкили ярмаркаю намоишҳои тиҷоратӣ, симпозиумҳо ва конференсияҳо ва иштирок дар онҳо;

- гузаронидани чорабиниҳои оид ба тарғиби молҳо ва инкишофи содиротӣ молҳо (корҳо ва хизматҳо);

- таъмини таъсиси системаи ахбори тиҷорати хориҷӣ ва хизматрасониҳои машваратии иттилоотӣ, инчунин татбиқи дигар шаклҳои ҳавасмандкунии фаъолияти тиҷорати хориҷӣ;

- амалӣ гардонидани ваколатҳои дигаре, ки бо ҳамин Қонун ва қонунҳои дигари Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ гардидаанд.

Таҳияи тақлифҳои оид ба сиёсати давлатии тиҷорати хориҷии Ҷумҳурии Тоҷикистон, танзими фаъолияти тиҷорати хориҷии иштирокчиёни он, аз ҷониби мақоми ваколатдори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон (минбаъд-мақоми ваколатдор) амалӣ мегардад.

Ваколатҳои Бонки миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон:

- танзими асъор ва қарз;

- ташкил ва истифодаи захираҳои давлатии тиллою асъори Ҷумҳурии Тоҷикистон;

- таҳияи баланси пардохтӣ.

Моддаи 7. Субъектҳои фаъолияти тиҷорати хориҷӣ

Ҳамаи иштирокчиёни ватани фаъолияти тиҷорати хориҷӣ дорои ҳуқуқи амалӣ намудани фаъолияти тиҷорати хориҷӣ мебошанд, ба истиснои ҳолатҳои, ки қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ намудаанд. Ашхоси хориҷӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон тибқи қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон фаъолияти тиҷорати хориҷиро амалӣ мекунанд.

Моддаи 8. Усулҳои танзими фаъолияти тиҷорати хориҷӣ

Фаъолияти тиҷорати хориҷӣ бо роҳи танзими гумрукии тарифи ва ғайритарифӣ амалӣ мегардад.

Дигар усулҳои танзими давлатии фаъолияти тиҷорати хориҷӣ бо роҳи даҳлат намудан ва муқарраркунии маҳдудиятҳои мухталиф аз ҷониби мақомоти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон роҳ дода намешавад.

Танзими шаклҳои дигари фаъолияти тиҷорати хориҷӣ, аз ҷумла ҳамкориҳои байналхалқӣ ва сармоягузорӣ, кооператсияи истеҳсолӣ, амалиёти асъори ва молиявӣ қарзӣ тибқи қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон сурат мегирад.

Моддаи 9. Танзими гумрукии тарифии фаъолияти тиҷорати хориҷӣ

Бо мақсади танзими амалиёти содироти воридотӣ, аз ҷумла барои ҳимояи бозори дохилии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ҳавасмандкунии ислоҳоти сохтори инкишофёбанда дар иқтисодии давлат, тибқи қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ва шартномаҳои байналхалқии Ҷумҳурии Тоҷикистон бочи гумрукии содироти воридотӣ муқаррар карда мешавад.

Моддаи 10. Маҳдудиятҳои миқдории содироти воридот

Маҳдудиятҳои миқдории содироти воридотӣ молҳо (қорҳо, хизматҳо) дар ҳолатҳои истисноӣ аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон бо мақсадҳои зерин қорӣ карда мешаванд:

барои таъмини амнияти миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон;

барои иҷрои ўҳдадорӣҳои байналхалқии Ҷумҳурии Тоҷикистон бо назардошти вазъият дар бозори дохилии молҳо;

барои ҳимояи бозори дохилии Ҷумҳурии Тоҷикистон тибқи моддаи 12-и ҳамин Қонун.

Моддаи 11. Монополияи давлатӣ ба содирот ва воридоти навъҳои алоҳидаи молҳо

Монополияи давлатӣ ба содирот ва воридоти навъҳои алоҳидаи молҳо тибқи қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда мешавад.

Моддаи 12. Чораҳои ҳимоякунанда нисбати воридоти молҳо

Дар ҳолате, ки агар ягон хел мол ё миқдорӣ зиёд ё бо ҷунон шартҳои ворид шаванд, ки боиси расонидани зарар ба истеҳсолкунандагони ҷунин молҳо ё бевосита ба молҳои бо онҳо рақобаткунанда дар қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон мегарданд ва ё таҳдиди расонидани ҷунин зарар пайдо мешавад, Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳуқуқ дорад, тибқи меъёрҳои эътирофгардидаи ҳуқуқи байналхалқӣ барои бартараф кардани зарари ҷиддӣ ё қатъ сохтани таҳдиди ҷунин зарар дар шакли маҳдудияти миқдорӣ ё тибқи қонун қорӣ намудани боҷҳои махсуси гумрукӣ чораҳои ҳимоякунанда андешад.

Барои қабули қарор дар хусуси қорӣ намудани чораҳои ҳимоякунанда гузориши мақоми ваколатдор, ки аз рӯи натиҷаҳои тафтиши бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон гузаронидашуда таҳия гардидааст, асос мебошад.

Мавзуи тафтишот муқаррар намудани зарари ҷиддӣ ё таҳдиди расидани ҷунин зарар ва мавҷудияти сабаби воқеи робитаи байни афзоиши воридот ва зарари ҷиддӣ ё таҳдиди ҷунин зарар ба шумор меравад.

Тафтиш аз рӯи қабули қарор на бештар аз ду моҳ гузаронида мешавад.

Дар асоси қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон мақоми ваколатдор ба мақомоти дахлдори давлатҳои хориҷӣ дар бораи оғози тафтиши исботи мавҷудияти зарари воқеӣ ё таҳдиди расидани ҷунин зарар аз воридоти ин гуна мол, ба таври мушаххас аз чораҳои ҳимоякунандаи пешниҳодшуда ва мўҳлати қорӣ кардани он, ки пешниҳод мегардад, инчунин дар хусуси омодагӣ оид ба додани маслиҳат аз рӯи ин масъалаҳо огоҳинома мефиристад.

Расмиёти қорӣ кардани чораҳои ҳимоякунанда ошкоро буда, интишори расмӣ қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистонро дар бораи қорӣ намудани чораҳои ҳимоякунанда бо зикри миқдорӣ умумӣ ва арзиши мол ё молҳо, ки таҳти маҳдудият қарор гирифтаанд, пешбинӣ мекунад. Мўҳлати амали чораи ҳимоякунанда, пеш аз мўҳлат бекор кардани он ё тамдиди мўҳлати он, инчунин тамоми тағйирот дар ҳаҷми умумӣ ва арзиши молҳо дар давраи нисбати онҳо амалӣ будани чораи ҳимоякунанда аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон бо назардошти ўҳдадорӣҳои байналхалқии Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар карда мешавад.

Барои мақсадҳои моддаи мазкур таҳти зарари ҷиддӣ умуман бад гардидани ҳолати истеҳсолоти ватанӣ дар соҳаи мазкур, ки дар паст шудани истеҳсолот ё даромаднокии молҳо ё хизматрасониҳои дахлдор инъикос меёбанд, фаҳмида мешавад, таҳти таҳдиди расидани зарари ҷиддӣ бошад, мафҳуми бартараф намудани ҷунин зарар, ки бо далелҳои воқеӣ бо мақсади истисноӣ мулоҳизаҳои субъективӣ дар бораи имконияти расидани зарари воқеӣ тасдиқ гардидааст.

Моддаи 13. Манъ ва маҳдудкунии содирот ва воридот вобаста ба манфиатҳои миллий

Тибқи қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ва шартномаҳои байналхалқӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон метавонанд вобаста ба манфиатҳои миллий манъ ё маҳдудкунии содирот ва воридоти молҳо (қорҳо, хизматҳо) инчунин натиҷаҳои фаъолияти ақлонӣ,

муқаррар шаванд, ки аз инҳо иборатанд:

- риояи одоби ҷамъиятӣ ва тартиботи ҳуқуқӣ;
- ҳифзи ҳаёт ва саломатии одамон, ҳифзи олами ҳайвоноту наботот ва муҳити зист дар маҷмӯъ;
- нигоҳ доштани мероси фарҳангии халқҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- ҳимояи арзишҳои фарҳангӣ аз содироту воридоти ғайриқонунӣ ва додани ҳуқуқи моликият ба онҳо;
- зарурати пешгирии тамомшавии захираҳои табиӣ бебозгашт, агар чораҳои ба ин вобаста яқзамон бо маҳдудкуниҳои истеҳсолот ва истеъмолати марбути дохилӣ гузаронида шаванд;
- таъмини амнияти миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- ҳимояи вазъияти берунӣ ва дохилии молиявӣ ва дастгирии баланси пардохти Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- ичрои ўҳдадорҳои байналхалқии Ҷумҳурии Тоҷикистон;

Моддаи 14. Стандартҳо ва талаботи техники, фармакологи, санитарӣ, ветеринарӣ, фитосанитарӣ ва экологи нисбати молҳои воридшаванда

Молҳои ба қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон воридшаванда бояд ба талабот ва стандартҳои техники, фармакологи, санитарӣ, ветеринарӣ, фитосанитарӣ ва экологи, ки дар Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар гардидаанд, мувофиқат кунанд. Тартиби сертификатсияи молҳои воридшаванда бо қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон танзим мегардад. Воридоти маҳсулоти аз ҷиҳати экологи хавфнок тибқи тартиби муайяннамудаи қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳти назорати махсус қарор мегирад.

Моддаи 15. Иштироки Ҷумҳурии Тоҷикистон дар муҷозоти иқтисодии байналхалқӣ

Қарор дар бораи аз тарафи Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷорӣ намудани муҷозоти иқтисодии байналхалқӣ нисбати як ё якчанд давлат аз тарафи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон қабул карда мешавад.

Иштирокчиёни ватании фаъолияти тиҷоратии хориҷӣ ҳуқуқ доранд зарари вобаста ба иштироки Ҷумҳурии Тоҷикистон дар муҷозоти иқтисодии байналхалқӣ ба онҳо расидаро аз ҳисоби маблағҳои буҷаи давлатӣ бо тартиби муқаррарнамудаи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷуброн кунанд.

Моддаи 16. Тиҷорати наздисарҳадӣ

Тиҷорати наздисарҳади молҳо метавонад миёни иштирокчиёни ватании фаъолияти тиҷоратии хориҷӣ, ки дар қаламрави наздисарҳади Ҷумҳурии Тоҷикистон макони доимии зист доранд ва ашхоси хориҷие, ки мутобиқи нуқтаҳои муайянкардаи шартномаҳои байналхалқии Ҷумҳурии Тоҷикистон бо давлатҳои ҳамҷавор дар қаламрави наздисарҳади марбути макони зисти доими доранд, ба амал бароварда шавад.

Ҳангоми тиҷорати наздисарҳадӣ низоми имтиёзноки гумрукӣ (меъёри пасти боч, тартиби соддагардидаи назорати гумрукӣ ва барасмиятдорӣ ва ғайра) муқаррар карда мешавад.

Тартиби амалӣ намудани тиҷорати наздисарҳадӣ тибқи қонунҳо ва шартномаҳои байналхалқии Ҷумҳурии Тоҷикистон аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда мешавад.

Моддаи 17. Таъмини иттилоотии фаъолияти тиҷоратии хориҷӣ

Бо мақсади инкишоф ва баланд бардоштани самаранокии фаъолияти тиҷоратии хориҷӣ дар қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон системаи иттилоотии тиҷорати хориҷӣ амал мекунад, ки аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар мегардад.

Мақоми ваколатдор вазифадор аст ба иштирокчиёни ватанӣ ё хориҷии фаъолияти тиҷорати ба ивази маблағ иттилооти зарурии тиҷоратии хориҷиро бо тартиби аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муқарраркардаи пешниҳод намояд.

Моддаи 18. Омори тиҷорати хориҷӣ

Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон таъсиси системаи давлатии ҳисоботи оморӣ, ҷамъ овардан ва тибқи дастуруламали ягона таҳияи маълумотҳои омории дар сатҳи байналхалқӣ муқоисавиро таъмин менамояд.

Моддаи 19. Суғуртакунӣ дар фаъолияти тиҷоратии хориҷӣ

Суғуртакунӣ дар фаъолияти тиҷоратии хориҷӣ дар қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон тибқи қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ба амал бароварда мешавад. Давлат бо мақсади ҳавасмандкунии содирот метавонад дар системаи суғуртакунии қарзҳои содиротӣ иштирок намояд. Суғуртакунӣ аз таваккали тиҷорати дар фаъолияти тиҷоратии хориҷӣ тибқи шартномаҳои суғуртакунӣ бо суғуртакунандаҳои ватанӣ ё хориҷӣ ихтиёран ба амал бароварда мешавад.

Моддаи 20. Иттиҳодияҳои субъектҳои фаъолияти тиҷоратии хориҷӣ

Иштирокчиёни ватании фаъолияти тиҷоратии хориҷӣ - шахсони ҳуқуқӣ метавонанд аз рӯи принципҳои соҳавӣ, худудӣ ва ғайра ба таври ихтиёрӣ дар ассосиатсияҳо ва дигар иттиҳодияҳо мувофиқи қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон муттаҳид шаванд.

Моддаи 21. Таъмини шароити мусоид барои дастрас гардидани бозорҳои хориҷӣ

Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон барои ба иштирокчиёни ватании фаъолияти тиҷоратии хориҷӣ дастрас гардидани бозорҳои

дигар давлатҳо шароит фароҳам месозад, аз ҷумла бо ин мақсад ба музокироти дӯҷониба ва бисёрҷониба шомил мегардад ва шартномаҳои байналхалқӣ мебандад, дар таъсисдиҳӣ ва фаъолияти ташкилотҳои байналхалқӣ ва комиссияҳои байнихукуматӣ, ки ба инкишофи робитаҳои тиҷоратӣ иқтисодии Ҷумҳурии Тоҷикистон бо давлатҳои хориҷӣ мусоидат мекунанд, иштирок мекунанд.

Намояндагиҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон оиди масоили тиҷоратӣ хориҷи дар давлатҳои хориҷи дар асоси шартномаҳои байналхалқӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон амал мекунанд. Намояндагиҳои тиҷоратӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон мақоми ваколатдори Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҳисоб мераванд, ки дар мамлакатҳои хориҷи манфиатҳои Ҷумҳурии Тоҷикистонро оиди масъалаҳои фаъолияти тиҷоратӣ хориҷи ифода мекунанд ва ҳимояи онҳоро таъмин менамоянд.

Аз ҷониби намояндагиҳои тиҷоратӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон рад намудани пешниҳоди хизматрасониҳои иттилоотӣ ва машваратӣ ба иштирокчиёни ватании фаъолияти тиҷоратӣ хориҷи роҳ дода намешавад.

Моддаи 23. Намояндагиҳои давлатҳои хориҷи оид ба масъалаҳои тиҷоратӣ иқтисодӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон

Намояндагиҳои давлатҳои хориҷи оид ба масъалаҳои тиҷоратӣ иқтисодӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон дар асоси шартномаҳои байналхалқӣ, ки Ҷумҳурии Тоҷикистон бо давлатҳои хориҷии дахлдор мебандад, таъсис дода мешаванд.

Моддаи 24. Чораҳои ҷавобӣ дар соҳаи фаъолияти тиҷоратӣ хориҷи оиди ҳимояи манфиатҳои иқтисодии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва иштирокчиёни ватании фаъолияти тиҷоратӣ хориҷи

Дар ҳолати аз ҷониби давлатҳои хориҷи қабул гардидани чораҳои вайронкунандаи манфиатҳои иқтисодии Ҷумҳурии Тоҷикистон ё манфиатҳои сиёсии Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин дар ҳолати аз ҷониби ин давлат иҷро нагардидани ўҳдадорихоӣ қабулкардаи он аз рӯи шартномаҳои байналхалқӣ дар назди Ҷумҳурии Тоҷикистон, Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳуқуқ дорад дар соҳаи фаъолияти тиҷоратӣ хориҷи тибқи меъёрҳои эътирофгардидаи байналхалқӣ дар доираи барои ҳимояи самараноки манфиатҳои иқтисодии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва иштирокчиёни ватании фаъолияти тиҷоратӣ хориҷи зарур буда, чораҳои ҷавобӣ ҷорӣ намояд.

Моддаи 25. Ҷавобгарӣ барои вайронкунии ҳамин Қонун

Шахсоне, ки дар вайронкунии нуқтаҳои ҳамин Қонун гунаҳгоранд, тибқи қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҷавобгарӣ кашида мешаванд.

Президенти

Ҷумҳурии Тоҷикистон
ш. Душанбе 3 сентябри соли 1999
№822

Э. РАҲМОНОВ

ҚАРОРИ МАҶЛИСИ ОЛИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

**Оиди мавриди амал қарор додаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон
«Дар бораи танзими давлатии фаъолияти тиҷоратӣ хориҷи»**

(Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон соли 1999, №9, мод.227)

Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон **қарор мекунанд:**

1. Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи танзими давлатии фаъолияти тиҷоратӣ хориҷи» пас аз интишори расмиаш мавриди амал қарор дода шавад.

2. Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон:

- ба Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи танзими давлатии фаъолияти тиҷоратӣ хориҷи» мувофиқ кунондани қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон тақлифҳо пешниҳод намояд;
- қарорҳои худро ба Қонуни мазкур мутобик намояд.

Раиси Маҷлиси Олии
Ҷумҳурии Тоҷикистон
ш. Душанбе 3 сентябри соли 1999
№ 823

С. РАҶАБОВ